

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 15.03.2021. - 19.03.2021.**

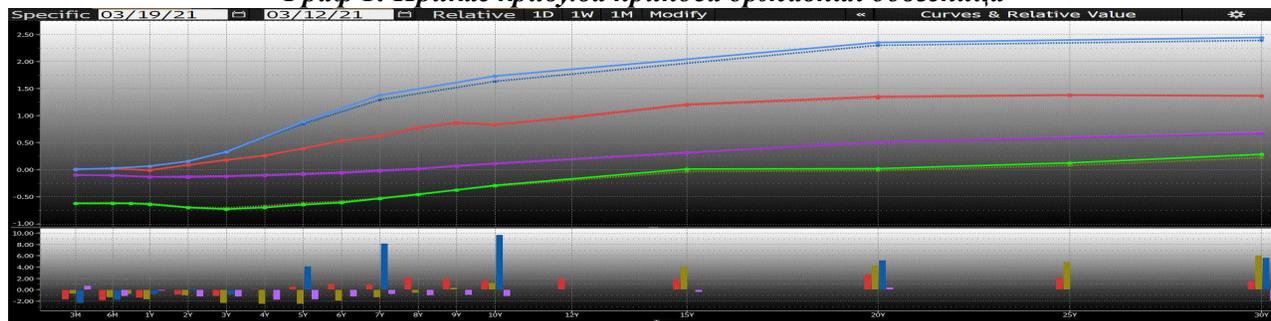
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона		САД		Велика Британија		Јапан	
	12.3.21	19.3.21	12.3.21	19.3.21	12.3.21	19.3.21	12.3.21	19.3.21
2 године	-0,69	-0,70	0,15	0,15	0,10	0,09	-0,13	-0,14
5 година	-0,62	-0,65	0,84	0,88	0,38	0,39	-0,07	-0,09
10 година	-0,31	-0,29	1,62	1,72	0,82	0,84	0,12	0,11

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	12.3.21		19.3.21
3 мјесеца	-0,592	-	-0,594
6 мјесеци	-0,613	-	-0,627
1 година	-0,605	-	-0,618

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 19.03.2021. године (пуне линије) и 12.03.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Везано за питање брже употребе програма куповина обвезница, предсједница ЕЦБ Lagarde је изјавила да ће убрзање куповина бити видљиво у дужим временским интервалима. У међувремену, ЕЦБ ће путем таргетираног дугорочног програма финансирања банака (TLTRO3) банкама понудити 330,5 милијарди EUR, а укупан број банака које учествују у овој аукцији износи 425, док кредити по овом основу имају доспијеће од 3 године. Lagarde је изјавила да би ЕУ фонд опоравка, у вриједности 750 милијарди EUR, требало да постане оперативан без одлагања те је позвала чланице да у наредним седмицама финализирају планове потрошње. Главни економиста ЕЦБ Lane је изјавио да и даље постоји простор за смањење каматне стопе коју ова институција плаћа на депозите (тренутно -0,5%). Lane је додао да ће ЕЦБ осигурати да се приноси крећу у складу с економијом „али да нисмо у позицији мача са двије оштрице због којег би имало смисла да се принос на десетогодишње обвезнице задржи на трајно фиксираном нивоу“. Предсједница Европске комисије von der Leyen је изјавила да би ЕУ лидери требало да размотре додатне мјере којима би се осигурале довољне количине вакцина, те да су све опције на столу, укључујући и

употребу хитних мјера којима би се на легалан начин дозволила ефикасна контрола над производњом и дистрибуцијом.

Панел економских савјетника канцеларке Меркел је смањио прогнозе економског раста Њемачке према којима се сада очекује раст БДП-а у овој години од 3,1% у поређењу са 3,7% колико је очекивано у новембру прошле године. Убрзање раста БДП-а на 4% се очекује у 2022. години, али овај панел упозорава на приличан ризик поновног раста броја заражених који би могао угрозити ове прогнозе. У првом кварталу текуће године се очекује да би економија могла да забиљежи контракцију од око 2% усљед мјера затварања. Подсекретар Министарства економије у Италији Durigon је изјавио да ће Италија повећати овогодишњи буџетски дефицит за додатних 20-30 милијарди EUR како би финансирала економију која је погођена кризом коронавируса.

Иако је крајем седмице Европска здравствена агенција дала позитивну оцјену за наставак употребе AstraZeneca вакцине против Ковид19, неколико европских чланица, укључујући Њемачку и Француску, су објавиле податке о повећаном броју заражених, што је довело до могућег одлагања планираних повлачења рестрикција, односно до поновог увођења рестриктивних мјера у неким дијеловима Европе. У Њемачкој, гдје је број заражених достигао највећи ниво у посљедња два мјесеца, министар здравља Spahn је упозорио да се Њемачка већ налази у „трећем таласу пандемије“, а то је довело до шпекулација да ће овој земљи бити потребно проширење буџета за додатних најмање 60 милијарди EUR. Наведено се одразило и на пад приноса сигурнијих обвезница крајем седмице, док су прије тога приноси пратили раст истих у САД. У односу на претходну седмицу, приноси њемачких обвезница краћег и средњег рока доспијећа су смањени за 1 до 3 базна поена, док су приноси дуже рочности забиљежили веома благи раст. Приноси италијанских обвезница дужег рока доспијећа су повећани за 4 базна поена, а приноси краће рочности нису забиљежили веће промјене. Грчка је први пут од 2008. године најавила продају обвезница са роком доспијећа од 30 година путем банака, а према доступним подацима налози за куповину су износили више од 26 милијарди EUR у поређењу са циљаним износом емисије од 2,5 милијарде EUR. Висока потражња за овим обвезницама указује на дугорочно повјерење инвеститора, као и на повећани апетит за приносима који су вјероватно највећи у цијелој еврозони.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ (финал.)	ФЕБ	0,9%	0,9%	0,9%
2.	Стопа инфлације – Аустрија	ФЕБ	-	1,2%	0,8%
3.	Стопа инфлације – Финска	ФЕБ	-	0,9%	0,9%
4.	Стопа инфлације – Француска (финал.)	ФЕБ	0,7%	0,8%	0,8%
5.	Стопа инфлације – Италија (финал.)	ФЕБ	1,0%	1,0%	0,7%
6.	Оутпут грађевинског сектора – ЕЗ (Г/Г)	ЈАН	-	-1,9%	0,0%
7.	ZEW индекс будућег повјер. инвеститора – Њемачка	МАР	74,0	76,6	71,2
8.	Јавни дуг Италија (у милијардама EUR)	ЈАН	-	2.603,1	2.569,2
9.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR)	ЈАН	29,0	24,2	27,5
10.	Трговински биланс – Шпанија (у милијардама EUR)	ЈАН	-	-1,77	-1,07
11.	Трговински биланс – Италија (у милијардама EUR)	ЈАН	-	1,59	6,86
12.	Трговински биланс – Ирска (у милијардама EUR)	ЈАН	-	6,42	5,32
13.	Број новорегистрованих аутомобила – ЕУ (Г/Г)	ФЕБ	-	-19,3%	-24,0%
14.	Обим малопродаје – Финска (Г/Г) финал.	ЈАН	3,8%	5,1%	2,8%
15.	Стопа незапослености – Холандија	ФЕБ	-	3,6%	3,6%

САД

Током протекле седмице одржана је сједница FOMC-а на којој није дошло до промјене у тренутној монетарној политици, како се и очекивало. Саопштено је да се очекује да ће каматне стопе остати близу нуле барем до 2024. године, чак и у случају да очекивања економског раста САД буду знатно боља под утицајем масивних фискалних олакшица и убрзања процеса вакцинисања. Фед очекује да ће током 2021. године стопа раста БДП-а износити 6,5%, што је боље од предвиђања из децембра када је ова прогноза износила 4,2%. Што се тиче стопе незапослености Фед сада очекује

да ће она бити смањена на 4,5% до краја ове године, што је боље од претходних очекивања која су указивала на то да би стопа незапослености могла износити 5%. Што се тиче инфлације, Фед очекује да ће PCE дефлатор расти на 2,2%, нешто изнад циљаног нивоа од 2%, што је поново већи податак у односу на очекивања из децембра када се прогнозирано да би ова стопа могла износити 1,8%. Ипак, званичници Феда очекују да ће раст инфлације бити привремен, те да ће се током 2022. године вратити на ниво од 2%, док би у 2023. години могао износити 2,1%. Поред наведеног, званичници Феда су поновили да настављају са прогамом квантитативних олакшица у суми од 120 милијарди USD мјесечно све док се не забиљежи „значајан будући напредак“. Након одржаног састанка, предсједник Феда Powell је изјавио да Фед наставља да обезбјеђује подршку економији све док то буде потребно. На крају прошле седмице Фед је објавио да ће регулаторна изузећа која су пружала подршку банкама (SLR) од априла прошле године бити окончана на крају текућег мјесеца, у складу са планом. Овом одлуком у јеку пандемије прошле године Фед је дозволио банкама да на својим билансима држе више државних обвезница, као и депозита, а да при томе не морају да повећавају резервације као заштиту од губитака.

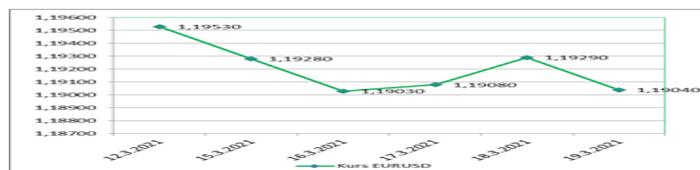
Предсједник САД Biden је изјавио да његова администрација држи темпо којим би требало да се достигну постављени циљеви, а то је да се до 25. марта вакцинише 100 милиона грађана против вируса Ковид19, као и да се осигура 100 милиона директних плаћања из одобреног пакета помоћи.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Малопродаја (М/М)	ФЕБ	-0,5%	-3,0%	7,6%
2.	Индустријска производња (Г/Г)	ФЕБ	0,3%	-2,2%	1,1%
3.	Индекс започетих кућа (М/М)	ФЕБ	-1,3%	-10,3%	-5,1%
4.	Водећи индекс	ФЕБ	0,3%	0,2%	0,5%
5.	Пословно очекивање Фед Филаделфија	МАР	23,3	51,8	23,1
6.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	13. март	700.000	770.000	725.000
7.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ	6. март	4.034.000	4.124.000	4.142.000
8.	МБА одобрени хипотекарни кредити	2. март	-	-2,2%	-1,3%

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,1953 на ниво од 1,1904.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Током протекле седмице је одржана сједница MPC ВоЕ на којој није дошло до промјена у монетарној политици која се тренутно примјењује, што је и очекивано. Ове одлуке су донесене једногласно. Након састанка из ВоЕ је саопштено да је кретање приноса у посљедње вријеме вођено позитивним вијестима о глобалном економском расту, укључујући и неке програме вакцинације и ефикасност вакцинације, као и пакет фискалне подршке који је одобрен у САД. ВоЕ је сада мање песимистична када је у питању незапосленост под утицајем буџетских мјера које су уведене, као и већег степена еластичности економије него што се очекивало, што појачава изгледе за тржиште рада у Великој Британији. Укупан износ задужења Владе у фебруару је износио 19,1 милијарду GBP, што представља рефлексiju трошка трећег по реду lockdowna у овој земљи. То је утицало на раст дефицита у првих 11 мјесеци фискалне године на ниво од 278,8 милијарди GBP, а што је скоро шест пута више од износа забиљеженог у истом периоду прошле године.

Гувернер ВоЕ Bailey је изјавио да ће економски раст у Великој Британији у првом кварталу забиљежити контракцију од 4% у односу на исти период претходне године, док ће бити за 19%

мањи у односу на први квартал 2019. године.

Брисел је оптужио министра спољних послова Велике Британије Рааба да је показао потпуно неразумијевање споразума о Брежиту, након што је тврдио да ЕУ покушава да подигне баријеру између Сјеверне Ирске и Велике Британије. Потпредсједник ЕУ Комисије Шефчович је изјавио да су коментари које је дао Рааб покренули нека главна питања, те је упозорио да је Велика Британија угрозила своју глобалну репутацију кроз игнорисање услова споразума који је потписан са Бриселом. Велика Британија и ЕУ су близу договора за сарадњу око финансијских услуга, али ће тај договор и даље суочити Лондон са препрекама између блока преосталих 27 земаља, саопштио је Financial Times.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене куће (Г/Г)	МАР	-	0,8%	0,5%
2.	Gfk повјерење потрошача	МАР	-20	-16	-23
3.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP)	ФЕБ	20,2	18,4	2,4

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR, те је курс EURGBP забиљежио пад са нивоа од 0,85881 на ниво од 0,85828. GBP је депрецирала у односу на USD, па је курс GBPUSD забиљежио пад са нивоа од 1,3924 на ниво од 1,3872.

ЈАПАН

Током протекле седмице ВоЈ је на сједници донијела одлуку да повећа дозвољено одступање од циљаног нивоа приноса на десетогодишње обвезнице (0%) на 25 базних поена, док је раније дозвољено одступање износило око 20 базних поена. Такође, ово је први пут да ВоЈ дефинише тачно дозвољено одступање у односу на циљани ниво приноса. Референтна каматна стопа остала је непромијењена (-0,1%). ВоЈ је смањила и референтни циљани ниво куповина ETF-ова на годишњем нивоу на 6 билиона JPY, с тим да је задржала горњи лимит на 12 билиона JPY уколико се укаже потреба за интервенцијама на тржишту, односно уколико дође до погоршања расположења тржишта. Након донесених одлука којима се ВоЈ даје више простора за потенцијално повлачење масивних стимуланса, гувернер Kuroda је појаснио да ВоЈ не разматра смањење или излазак из куповина ETF-ова, те да је спремна да повећа куповине уколико буде потребно. ВоЈ је и даље задржала горњи ниво куповина ове активе на нивоу од 12 билиона JPY. Kuroda је додао да жели да буде сигуран да било какав пораст приноса неће смањити ефекте монетарних олакшица, те да се одлука о дозвољеним кретањима приноса не односи на обвезнице са веома дугим роковима доспијећа.

Премијер Јапана Suga је најавио да ће ванредно стање у региону Токија бити укинута ове недјеље након што су достигнути циљеви који представљају олакшавајућу околност на систем здравства, чак и након што је у главном граду забиљежен благи раст броја заражених.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

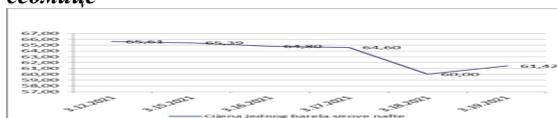
Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Поруцбине основних машина (Г/Г)	ЈАН	-0,3%	1,5%	11,8%
2.	Индустријска производња (Г/Г)	ЈАН	-5,3%	-5,2%	-2,6%
3.	Искориштеност капацитета	ЈАН	-	4,7%	0,8%
4.	Трговински биланс (у милијардама JPY)	ФЕБ	420,0	217,4	-325,4
5.	Извоз (Г/Г)	ФЕБ	-0,2%	-4,5%	6,4%
6.	Увоз (Г/Г)	ФЕБ	12,0%	11,8%	-9,5%
7.	Стопа инфлације	ФЕБ	-0,4%	-0,4%	-0,6%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад са нивоа од 130,29 на ниво од 129,62. JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа 109,03 на ниво од 108,88.

НАФТА И ЗЛАТО

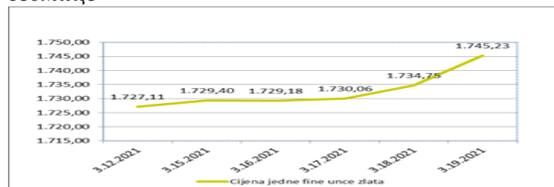
На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 65,61 USD (54,89 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је имала благу тенденцију пада, док је значајнији пад забиљежен у четвртак. Почетком седмице цијена нафте била је смањена, упркос подацима који указују на економски опоравак Кине. Разлог смањења цијене дошао је као последица појачаног страха од инфлације. До средине седмице цијена нафте је била под утицајем очекивања података о стању залиха нафте у САД, те су тако забиљежене благе промјене. У сриједу је ЕИА објавила да су залихе нафте у САД повећане за 2,4 милиона, те су се нашле на највећем нивоу од децембра, што је утицало на благи пад цијене овог енергента. IEA је навела да би свјетска тражња за нафтом могла премашити нивое који су забиљежени пред Ковид19 пандемију у наредна два мјесеца, осим уколико конкретније акције влада као и легислативе не буду усмјереније ка чистој енергији. Снажан пад цијене нафте забиљежен је у четвртак, када се цијена нашла на најнижем нивоу у последње двије седмице. Такође, забиљежен је највећи дневни пад цијене од септембра прошле године. Разлог пада цијене нафте резултат је очекивања трговаца да би тражња за нафтом у Европи могла да се смањи, док подаци указују да понуда нафте и даље остаје обилна, USD јача, а очекивања око залиха нафте у САД су и даље неизвјесна под утицајем пандемије. На крају седмице цијена нафте је коригована на више, али уз изражена волатилна кретања током трговања, због вијести о ширењу Ковид19 у Европи и последичних рестриктивних мјера које утичу на пад очекивања о тренутном опоравку потражње за нафтом. Из Saudi Aramco је саопштено да се „веома добро напредује“ са планом повећања дневне производње на 13 милиона барела са тренутних 12 милиона барела. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 61,42 USD (51,60 EUR). Посматрано на седмичном нивоу, цијена нафте је, другу седмицу заредом, смањена за 6,39%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.727,11 USD (1.444,92 EUR). Током протекле седмице цијена злата је имала тенденцију раста, под утицајем очекивања резултата састанка FOMC-а, који је завршен у сриједу, те прогноза које би том приликом требале бити изнесене. Након што су објављени закључци са састанка, цијена злата је имала тенденцију раста, док је USD ослабио. Тон након састанка је и даље био песимистичан упркос бољим економским прогнозама за БДП, инфлацију и незапосленост. Овакве поруке су утицале на раст цијене злата. У наредним данима значајан утицај на цијену злата имале су промјене у кретању приноса државних обвезница САД, као и промјене у вриједности USD. Швајцарска је током фебруара извезла злато у Кину, први пут од септембра прошле године, док су пошиљке у Индију и Тајланд повећане, те су се приближиле вишегодишњем максимуму, што сугерише да се тражња за златом у Азији опоравља након шока изазваног пандемијом. Швајцарска је највећи свјетски центар за прераду злата као и транзитно чвориште, док су Индија и Кина два највећа потрошача злата, а Тајланд регионално трговинско чвориште. Најспорији опоравак тражње је забиљежен у Кини. Швајцарска царина је објавила податке да је током фебруара извезла 56,5 тона злата у Индију, 11,2 тоне злата у Тајланд, 2 тоне у Кину те 1 тону у Хонг Конг. Извоз у Индију је највећи од априла 2019. године посматрано на мјесечном нивоу, извоз у Тајланд је највећи од августа 2018. године, а у Хонг Конг од септембра 2020. године. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.745,23 USD (1.466,09 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је, другу седмицу заредом, забиљежила раст за 1,05%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.